

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 666.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Tarsanai.

Felelős szerkesztő: Dr. FEHÉR MÁRTON.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, (félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közöljük.

A NAGY VISZONTLÁTÁS.

Több mint kétszáz év hamvadt azóta semmiségbe, hogy a borsii kastély halhatatlan szülöttje viszontlátható a földet, a mely felett a magyar szabadság Messiásának megjöttét hirdetőn kigyult a csillag.

S ez új csillag hirdette Megváltó is bejárta utját, elvégezte a szent küldetést, melynek teljesítésére a magyarok Istenétől magyar földre küldetett. Honszeretetre tanította a reményetört magyart, kiverte a szabadságtemplomának álarcos farizeusait Ónodon, megjárta virágvasárnap-utját győzedelmes csaták harsonái között, eljutott a nagymajthényi harctér nagypéntekéig s elarulatván Judástól meggyalázták szolgálékü filiszteusok élete dicsőség- és tövissel teljes Golgotáján.

És messiási küldetésének a historiába aranybetűkkel feljegyzett utja nem volt husvétvasárnap s pünkösdnélküli sem.

Az 1848—49-iki szabadságharc dicső vitézei, névtelen hősei s vértanúi az ő szabadság után szomjuhozó lelkének sugárszilánkjai voltak s az ő lelkének szent ihletése illeté meg — s illeti meg ezután is — a magyar zivokeket azokon a nagy pünkösddőkön, melyeknek piros rózsái helyett a harcmezőkön a vér-rózsák ezerét fakasztja ki bimbójából a pünkösdi fuvallat.

És a szabadság megváltójának van hitvallása is. A magyar szabadsághősök a szentjei ennek a hitvallásnak, papjai nemzetünk legjobbjai és hívője az a nyolc millió magyar, a ki rendületlen buzgósággal ápolja lelkében a szabadság kultuszát, imája a Hymnus és szolozmája a hősök csatadala. E hitvallásnak temploma az egész Magyarország s oltára mindama hely, hol a hazáért kiomlott vér csorgott az Árpád szerzette rögre.

Hogyne lett volna tehát ünnep az a nap, melyen a felséges hitvallás Messiásának szent hamvai végső utjukat tették a magyar földön, hogyne lett volna ünnepe e nap Zemplénnvármegyének, melyet Isten a magyar szabadság szent földének kijelölt, égi kegyellel a szabadság Messiásának Betlehemévé avatva Borsit.

Nem lehetett az másként,

minthogy ezek és ezek szive dobbanjon össze egy felemelően fenséges érzésben a nagy viszontlátás régóta várt és végre idők rohanó szárnyán elérkezett napján és hogy az ünneplés fénye, pompája ne legyen hiúságos áldozat, de igaz érzések éleszszék a tüzet, melynek tönjénfűstje a Rákócziának emelt oltáról szállt az Ég fele Nemesak vakító lángja volt, de a mi értékesebb volt melegsége, őszintesége és minden kételyt leverő, diadalmas ereje e tűznek.

II. Rákóczi Ferenc nagyságos fejedelmünk hamvai nem hős elődök cenk ivadékait találták itt, a kétszáz év mitsem változtatott a hü, lelkesülő nép lelkén, nem kisebbít meg erejéit, hibáit nem növelte, mert nem hajlott soha azon szép szolgaságba, melyet a szabadság vezérehez ilyen mély, rajongó, szinte kétségbeesett szeretet szálai fűztek. A nemzet, mig lelke s az emlékezet szárnyain megemesedve fel tud emelkedni az erényhez, annak erejével acélozva a magát: erős és nagy és győzedelmes. A Rákóczi Ferenc előtt hódolásra porba hajlott lobogók bátran emelkedhetnek újból Eg felé, mert az a lobogó, mely Rákóczi Ferenc előtt hajlik meg, a szolgaságba nem hajlik soha!

Ennek a reménynek zálogával, hódolattal, lelke mély ragaszkodásával üdvözít Ite Zemplénnvármegye visszatért urát, kötelességét hűen, saját lelke ösztönzéséből teljesítette s így emelt homlokkal, tiszta szívvvel elmélkedhetik most már róla, ki legelőször az övé volt s kinek életéből szabadság-hitvallásának elővételten tantételeit meritheti. Amde először a lelki szemek, melyek végső utjának utolsó határkövéig elkísérik a fejedelem hamvait magába záró réz koporsót, forduljanak a szabadság Messiásának Betlehem Borsit felé, mert az a Betlehem még valamit kiáltott követel magának . . . !

Németh Pál.

A II. Rákóczi Ferenc fejedelem és bujdosó társai dicsőségteljes diadalutjának zemplénnvármegyei vonatkozású részleteiről a következőkben számolunk be:

Szerencs Ünnepe.

A megdicsőült hamvakat szállító udvari vonat 12 óra 33 percor érkezett a szerencsi pályaudvarra, amelynek épületét díszes lombfűzők és zászlók díszítették. Az Árpád hegyen egy ötöles máglya égbeacsapó lángjai hirdették az éjszakában Szerencs jobbágyainak örömet, hogy egykori földesurukat viszont láthatják. Mesze vidékről sereglettek Szerencsre, így Tarcalról, Tokajról s a közeli falvakból és a vidék közönsége elhozta koszoruit a fejedelem koporsójára. Zemplénn megye díszes koszorúját a törvényhatóság husztagu küldöttsége élen, Thuránszky László vármegyei főjegyző vezelte le, ki a megye törvényhatóságának hódolatát a következő szavakban tolmácsolta a nagy fejedelem hamvai előtt:

„Mélyeségs hódolattal borulunk térdre e szent hamvak előtt, hűlát adva mindenható Istenünknek, hogy engedte elérni e napot.

Nagy napja ez a magyarnak, évszázados álmai megvalósulásának, már már elérhetetlennek látszó forró óhajátusa, vágyai teljesülésének napja.

Közel kétszáz évig porladoztak e drága földi maradványok messze idegenben! Közel kétszáz év óta minden igaz magyarnak szive dobbanása, vágyódása, hogy e hamvak e magyar hazában a szabadságnak az ő véreikkel megszentelt földjében leljék meg örök pihenésüket.

A király meghallotta hű népének szive dobbanását — s megértette azt! . . .

A nemzet akarata, a király akarata lett, az akaratot elhatározás és az elhatározást követte a tett.

Itt vagytok végre tehát Ti drága, Ti szent hamvak! Kétszáz évi hontalanság után visszatértek ősseitek honába, hogy soha többé el ne hagyjátok azt.

Légy üdvöz Te nagy, Te dicső fejedelem! Hű Zemplénn népe tárt karokkal várt!

Légy üdvöz e nagy rónaságon, melyen harci gondjaidtól ment óráidban lóháton agárral töltöd kedvteléseid!

Légy üdvöz e várkastély falai tövében, a melyek között oly szívesen pihenéd fáradalmaid!

Légy üdvöz e vármegye területén, a mely mindig hű volt — hű maradt Te hozzád!

Zemplénnvármegye soha meg nem tagadta nagy szülöttét, mindig tudta, tudja s tudni fogja mivel tartozik multjának, nagy fiai emlékének és ősi tendenciáikhoz mindig hű maradt.

Hissen a te nagy szollemed dicső fejedelmünk mindig itt lebegett közöttünk! — itt örködtét felettünk szülőföldeden. Immár földi maradványaid is visszatértenek s ismét miénk vagy egészen! Isten hozott, Isten hozott!

Most pedig haladj tovább diadal utadon!

Haladj tovább Tokaj-Hegyaljánk arany nedűt termő bérci alatt, a melyek annyiszor viszhangostak tárogatóid melán bugó — s harci kúrteid ércos szavától. Örömtűsek világitanak a kedvelt tetőden, — örömtűz lobog a mi sziveinkben is!

Haladj tovább tompán dübörögve e vármegyén végig azon az uton, amely oly gyakran dübörögött csata ménsid patái alatt.

Ott várnak a lassan tova sikamló Bodrog hullámai partján azok a büszkén égnék emelkedő bástyák, a melyek századok óta hirdetik dicsőségdet és fogják hirdetni a mig a magyar, magyar lesz.

Ott várnak tovább ugyanazon a parton — évszázados tölgyek árnyékában — azok az immáron sajnos omladozónak indult kőfalak, a hol dicső lényed először ércs nap sugar!

Ott várnak hű jobbágyaid utadon, a bűmerek apraja nagyja várnak hogy még egyszer üdvözöljenek s végbucsut vehessenek Te Tőled.

Ti pedig bujdosó társak! Te hős lelkű anya . . . szülője annak a magasatos életnek. Te viharezett fővezér és Ti többiek, a kik nemcsak a sárg, de még azon túl is hű kísérői maradtok, — kísérjétek utolsó utján tovább, mig az édes anyaföldben végső pihenő helyeteket megtaláljátok.

Sűrű sötét éjszaka borítja utatokat, — áthatlan sötétség borul a nemzetre is.

Mire utatok végcélját elértek, megvirrad . . . de vajlon megvirrad-e a magyarral! lesz-e még valaha fényes nappala? Ol vajha megvirradna! Vajha a Te nagy szollemed felséges Fejedelmünk minden magyar szivet megvilágítana, hogy csak egy dobbanás legyen minden magyar szivek . . . a szent szabadság dobbanása.

Vajha e viradattal a nemzetre is örök világosság szállana . . . hogy évtizedeken át magyar uralja e földet — és Ti évszázadokon át független szabad magyar földben pihen-hessetek!

Adja Isten, mindörökké úgy legyen!!

A pályaudvaron a szerencsi, tokaji, kereszturi s táljai tűzoltóság állott sorfalat; a tokaji dalárda pedig hazafias dalokat és kuruc dalokat énekelt. Dr. Kovács Gábor Szerencs közönsége nevében helyezett koszorú a fejedelem koporsójára. Innen Szerencstől kezdve Mecser Béla, Bernáth Béla, Buzs Barna, és Nagy Barna képviselők továbbá Dókus Gyula alispán, Dókus László uhelyi és ifj. Mecser Gyula sárospataki főszolgabírák kivont karddal állottak díszőrséget a hamvakat vivő kecsiban. A vidék megváltó hódolat bemutatása után a tetemvívő vonat elindult Sárospatak felé.

Utban Patak felé.

Szerencséről ahogy elindult a vonat, a közeli községekből az utvonallal mentén hódoló magyarok fákláji vetettek lángot az éjszakába. Minden állomáson ott szorongtak a lakosok száza és néma, hallgatag ünnepléssel köszöntötték a hamvakat hozó vonatot. *Ulass-Lisszan* káprázatos fényben uszta a Hammsberg-kastélyt, a messzire lobogó fényességű szakadatlanul szállott ének a raketták szikrái. Szintén pazarul volt kivilágítva a *hodogolasszi* Lónyay-kastélyt, minden ablakában mécs gyult ki, mi messziről úgy hatott, mint valami csillagokkal telezsórt káprázatos köntös, mely mögött a nagyságos fejedelemért hevülő szívek dobognak.

Az Ősi fészék hódolása.

A sárospataki állomáson őrési számmal összegyűlt közönség mámoros lelkesedése közben robogott be a fejedelem ősi fészkébe a vonat. A közeli dombokon, u. m. a Bodó-kőtetőn, Manduláson, Szentvinczén, Somlódon, Meszesdombokon és a Páncél — s Királyhegyen magyárok lángja csapott fel; a vasúti állomáson meg stilszerűen megépített diadalpau várta a hamvakat. A városban zászlóerdő lengett, a házak ki voltak világitva; mindenütt lázas lelkesedés fogadta a birtokainak egykori székhelyén által vonuló fejedelmet. A Rákóczi várát, mely most a Windischgrätz család tulajdona, hatalmas méretű fényesség öltöztette ünnepi ruhába. A népies küldöttség, melyet *Bernáth Béla* főszolgabíró vezetett és melynek sorában a város színeit viselő polgár Rákóczi, két főiskolai hallgató pedig *Zrinyi Ilona* címerét vitte, a Rákóczi család címerével díszített városban szentelt földet vitt magával, hogy azt a nagy fejedelem koporsójába helyeztesse. A zászlók alatt és fáklákkal kivonult testületek s intézetek a hódoló közönség színtűt megéltette a pályaudvart, melyre a főiskolai énekkar alkalmi dalának zengése közben robogott az oly nagy vonat. Majd *Molnar János* pataki főbíró tett a szent hamvakra a város nevében az ottani várkert borostyánjából folt koszorút és köszöntötte következőkben a hazatérő diadalmas fejedelmet:

Urunk és fenségés fejedelmünk, jó Rákóczi Ferencz jól tudod, a mi mélységes szenvedéseinket, gyászos eseteinket, lásd a mi sajnátságunkat, árvaságunkat, irá-

nyitd tovább is a mi sziveinket, elméinket, légy utmutatónk és vezérünk haló poraidban, szentelj meg minket, hogy a te nevedben a te törekvéseidben egybeforrva egybeolvadva küzdjünk tovább szabadságunkért, alkotmányunkért a magyar nép óhajta várt boldogságáért, édes magyar hazánkért. Aid me a te városodnak küzdő népet, ugy nyajjait, mint kiesinyeit, oltsd be sziveinkbe a hazaszeretetet, szent törekvéseid nemes és áthatatlan lángját, hogy a te szent és felejtethetlen neved, a te törekvéseid, melyek eddig is sziveinkben oltathatlan lánggal égtek, soha ki ne aludjon.

A főiskola énekkara a Szózatot énekelte ezután, melynek végzetével, a főiskola nevében *Nozák Lajos* tett le koszorút és mondott lelkeket megrázó beszédet.

Sátoraljauhely ünnepe.

Ünnepő város.

Sátoraljauhely városban egész napon át ünnepi volt a hangulat. A város házain nemzeti színű s Rákóczi színeit viselő lobogók lengtek s az utcákon hullámozt az ünnepi közönség.

A reggeli s déli rendes vonatokkal városunkból nagyon sokan utaztak el a temetési szertartásra Kassára, viszont az ideérkező vonatokkal nagyon sokan jöttek meg vidékről, kik a különvonatokkal voltak indítandók Kassára.

A nagy állomás bejárata felett a pályatest felé néző oldalon hatalmas kereszt volt villanylámpákkal kivilágítva, *Schiller* Raymond villanytársulati igazgató tervezete szerint, míg a Vár-, Kopasz és Magas-hegyen máglya örömtűzek szórták fényt az éjszakába.

A nagy állomás peronjára belépő jezyet osztottak ki a korláton belül, míg a korlátlan az első sínpár után huzott kordon között az hivatalos küldöttségek, dalárdák kaptak helyet.

A kivilágított város.

Este 10 óra felé. Ilyenkor rendes körülmények közt már elpihen a város. A villanylámpák felét ilyenkor szokták eloltogatni és ilyenkor alomra hajtják már fejüket a napi munkában fáradt lakosok.

Most azonban csupa fény, csupa élet mindenfelé. Mintha nappal volna. A külsőség csak az, hogy az ég színe nem kék, hanem fekete; és

zesse a nemzeti szabadságot, az állami függetlenséget kiküzdemi akáro harcok táborát.

I. Lipót uralkodása alatt a kolonias politika akarta Magyarországot szegénynyé, németté és rabba tenni, hogy azután könnyű szerrel beolvassza az osztrák-láz görök tartományai sorába. — I. Ferenc és V. Ferdinánd alatt Metternich politikája ugyanezt a törekvést szolgálja, egyforma sikertelenséggel.

Mert a nemzet többsége hosszas alvás után öntudatra ébredt, megtalálta a lelket, mint szedett országnak támadt föl elleneire és megbénította a beolvasszai kísérleteket.

I. Lipót törekvéseinek a nemzet a nemzeti fölkelést és az ő. oldi országgyűlést szegte szembe, — Metternich politikáját az egész nemzet hadbaszállása és a debreczeni országgyűlés határozata tette porzójává.

Minkét szabadságharc a nemzet jogos harca volt, s mindkét háború, mely a nemzeti megújodást akarta kivívni, a Gondviselés által erre a célra küldött vezér önzetlen és bölcs vezetésével indult meg: *I. Rákóczi Ferenc és Kossuth Lajos voltak ezek a vezérek.*

Lapozgassátok végig a világ történelem köteteit és nem fogtok arra példát találni, hogy egy nemzetnek

ez a menyei sátor telisteli van szórva csillagokkal.

De csillagnak látszik a város valamennyi ablaka. A házak nem hunyták be szemüket. Izzó és csillogó lángok tündökölnek az ablakokban. Az utcák fényesek. Az utcákon ünneplőruhás közönség. Fél 1 óra tájban a közönség hullámozt azonos irányt vesz. Mindenki a nagy állomás felé igyekszik, hogy láthassa a vonatot, mely Rákóczi Ferencet s bujdosó társait hozza.

A rend fentartása.

A nagy állomáson, hol körülbelül a pererron 2000 s a pályatesten 3000 főnyi néptömeg állt, a rendfentartásról *Schmidt* Lajos rendőrkapitány gondoskodott. Legnagyobb dícsérettel kell neki adoznunk a rend példás fentartásáért. Semmiféle rendezavarás, incidens nem fordult elő, s mi sem zavarta az ünnepi hangulatot. A rendőrkapitány szigoruan, erőlyesen intézkedett, a hol arra szükség volt.

A rendőrkapitány a rend fentartásában segédkezet nyújtott *Török* esendőrszázados és *Szatnary* hadnagy vezénylete alatt kivonult 80 főnyi esendőség, az összes rendőrtisztviselők a *Frisz* Heiman vezetésével kivonult tüzoltóság, továbbá a gimnásiumi ifjuság, mely a peron körüljárta s a vonat között hazott kordon felállításában legtevékenyebben működött közre.

Jön a fejedelem.

Áhítatos esőnd támadt akkor, amikor a hivatalos személyiségek azt jeleztek, hogy a szent hamvakat hozó vonat a állomáshoz közeledik.

A zsongás, a moraj, a lármá egy szerre elnémult. Olyan ünnepies némaság lett mintha fenség templomban volnánk. Ünnepi hangulat szálta meg a lelkeket, amikor a vonat dübörgése hallatszott.

— Jönnék már, — adták egymásnak a szót az emberek és néhány pillanat múlva még az állomás előtti térségen levő sok ezer főnyi tömeg között is elterjedt a hír:

— Jön a fejedelem!

A vonat lassu dübörgéssel közeledett. Amint a korlát közelébe ért, az ott szorongó tömeg imára kutesolt kezekkel várta meg, amíg az állomás középső részével szemközti megállott a vonat. Ekkor fölhang-

zott a mozsáragyuk dübörgése, majd megkondultak a harangok és szakadatlanul csilingeltek, zúgtak.

A hódolat.

Néma, ünnepies csöndben robogott be a szent hamvakat hozó vonat, mit Miskolcztól kezdődőleg az igazgatókon kívül *Görgey* László üzletvezető és *Spiegelhalter* miskolczi fűtőházi főnök vezetett. A szívek mélyeig ható áhítat kapta meg a lelkeket, mikor láthatóvá lett a *Dókus* Gyula alispán, *Dókus* László, *Buca* Barna, *Bernáth* Béla, *Mecner* Béla s *Nagy* Barna országgyű képviselők diszorségétől övezten, a koporsókat hozó kocsit melyet a város harangjainak folytonos zúgása, s a mozsarak szakadatlan dörrenése fogadott. Fejedelmi pompa, hermelincs, bibor díszítéssel volt a kerete a kocsit belső részének, annak történelmi vonatkozásaiban örökké felejtethetlen képek, mi könnyet csalt a szemekbe és valami templomi áhítatot lopott a szívekbe. Amint megállt a vonat, a szél a messzebb fölállított gyártelepi dalárda diadalmas Rákóczi énekének foszlányait hozta a koporsók felé... Es azzal egyidejűleg, kezdetét vette a beszentelés. *Katinszky* Geyza helybeli főesperes *Lelocszky* Endre c. kanonok és papjai tényes segédletével végezte a szertartásokat, miknek biblikus komorságába stilszerűen illeszkedett be a kath. dalárdának szakadozottan előadott alkalmi éneke. A beszentelés alatt szobormerevséggel álltak diszorséget a koporsó előtt *Buca* Barna, jobb oldalán *Dókus* Gyulával, bal oldalán meg *Mecner* Bélával minnanyan diszmagyarban, kivont karddal, mi úgy hatott, mint valami évszázados históriai festményből kiszakított egy darab. A gyászszertartás végzetével, elsőnek *Szóhely* Elek polgármester helyezte el Sátoraljauhely r. t. városi koszorúját piros-sárga szallagjan a telirással: „Hódolata jelül Sátoraljauhely város közönsége.”

Rákóczi és Kossuth.

— Összehasonlítások. —

Írta: dr. Szende Miklós.

Meddő elmélkedés volna, ha a fölött vitaközönségnek, hogy a kor, a viszonyok szülék-e a nagy férfiakat, vagy pedig egyes nagy gondolkodású, szívós akaratu és rendithetlen elhatározású férfiak fúradatlan munkálkodása eredményezék-e a nemzet életében üdvös célokat elérni szándékolt mozgalmakat? A hiába való szófecsérlés helyett helyezkedjünk arra az egyedül helyesnek tartott álláspontra, hogy a kettő között okozati összefüggés van és egymás nélkül el sem képzelhető. Ugy anynyira, hogy egy kiváló férfiú, legyen az bármennyire nagy és tehetéges is, elbuknék nagy és nemes törekvéseivel, ha a kor, ha a viszonyok eszméi befogadására meg nem érettek és viszont a nemzet legigazságosabb törekvései is hajótörést szenvednek, ha nem arra termett, mondhatnók arra hivatott, praedestinált vezér áll az igaz ügy élére.

Ezt a tételt Magyarország viszonyaira alkalmazva mondhatjuk, hogy a bécsi politika mindannyiszor előkészítette hazánkban a talajt, hogy a nemzet jóvendője miatt aggród hazafiak egy lelkes táborba tömörüljenek, az isteni gondviselés pedig mindenkor küldött megfelelő vezetőt a nemzetnek, hogy élére álljon, ve-

különböző időkben született és működött két fia jellemben és törekvésben annyira hasonlítson egymáshoz, mint: Kossuth és Rákóczi. Sőt még a kor, a viszonyok, egyes külsőségek is meglepően hasonlítanak egymáshoz e két nemzeti hős életében.

Zemplénvármegyében látja meg mindkettő a napvilágot: Rákóczi Ferenc Borsiban született 1676. márc. 27-én, Kossuth pedig 126 évvel később Monokon született.

Születésükkor senki sem gondolhattott arra, hogy a nemzet történetében nagy hivatás vár rájuk. A török kiűzése és a kuruc király Tüköli Imre leveretése után halotti esendőség borult az országra és Rákóczi Ferencről azt hitték, hogy mint az ország legvagyosabb főura s mint Sásosvármegye örökös főispánja fogja bevégezni pályáját.

A napok oni hareok lezajlása után az előbbihez hasonló állapot vett erőt a nemzetben, s sokan a végényszeretelt jósolták a nemzetnek.

Ily viszonyok között csak természetesnek látszott, hogy Kossuth Lajos, mint jeles ügyvéd fogja az életét ledélni, s szerepet legfeljebb a megyei tanástermekben fog játszhatni.

A bécsi politika évszázados perfidiája más irányt adott a két férfiú élete törekvéseinek!

Kossuth is, Rákóczi is fiatal korban került fogságra. Tömlöczbe vettette őket a bécsi hatalom, azt híven, hogy így lecsendesíti a nemzetietlen intézkedései által felláborított nemzetet. Fogságukban tanulják megismerni az urakodóház politikáját és az csak természetes, hogy fokozta bennük a gyűlöletet Bécs ellen és még jobban megerősítette elhatározásukban, hogy a nemzetet Bécsből függetlenné tegyék.

Mindkettelen megszabadultak keserves rabságukból és ezután annál erőlyesbben láttak hozzá nemes terveik megvalósításához.

Mikor Rákóczi Ferenc hozzálát a nemzet önévédelmi hareához, ott áll oldala mellett tanácsadóul gróf Borsosényi Miklós, ki a hazai viszonyok legavatottabb ismerője, a bécsi politika legokérserekedtebb ellensége volt. Megszületett Rákóczi híres kiáltványa és zászlói alá özőlik a nemzet.

Kossuth Lajosnak is volt egy hí tanácsadója mindenkoron: eleintén br. Wesselényi Miklós, majd ennek a közelettől betegsége miatt történi visszavonulása után, az őz Perényi Zsigmond volt az, kinek bölcs tanácsára Kossuth mindenkoron hallgatott. És a mint Rákóczi kiáltványa fölkelésre bírta a nemzetet, úgy Kossuth híres jul. 8-iki beszéde hatása

— Azután egy csudaszép poétikus jelenet következett. Ösz 48-as honvédek állottak oda földetlen lövel a nagyságos fejedelem koporsója elé és miközben meghajlott a szent hamvak előtt az annyiszor megtépett, diadalmas lobogójuk, az ő busz csengésű hangján, meghatottságtól remegve mondotta Matolai Etele:

— A negyvennyolcas honvédek mély hódolattal hajtak meg lobogójukat a kuruc fejedelem előtt.

Majd *Dókus* Gyuláné és *Fuhász* Jenőné tették le Zrínyi Ilona koporsójára Zemplénmegye hölgyeinek elővirágából font, gyönyörű koszorút, melynek piros kék szallagján a következő sorok állottak: Zrínyi Ilonának — Zemplénvármegye hölgyei hódolatak jelül 1906. A helybeli függetlenségi kör koszoruját *Pékary* Gyula elnök tette le. Borsi község nevében *Matiz* János híró a következő szavak kíséretében helyezte koszorút a hamvakra: „Azon drága tölgyeknek lombjaiból, amelyeknek árnyékában két századdal ezelőtt nagyságos asszonyunk nagy fejedelemünket, Rákóczi Ferencet karjain ringatta, ezen tölgyeknek lombjaiból; Borsi község erdejéből fontuk ezt a koszorút. Nyugodjék békével.” A koszoru nemzeti színű szallagján a következő fölirással hódoltak Rákóczi jobbágyai: Borsi község nagy szülöttjének, a nagyságos fejedelemnek. Utolsóinak a gyártelepi önképzőkör nevében *Ludascher* mérnök tett le koszorút.

A hódolat bemutatásának végzetével, továbbra is nyitva maradt a ravatalos kocsijátja. A káprázatos villanyfény ahogy kiaradt belőle, meghatott, könnyes szemű tömegre esett a világossága. Az ujjongó öröm, mely diadaliuttá avatta Rákóczi hazatértét, minden pompánál beszédesebben köszöntötte a könnyes szemekből.

Negyven pernyi ittődözés után *Rösner* Tivadár állomástónök jelt adó az indulásra és lassan, dübörögve tovább ment utján a vonaton, melyre Sátoraljayhelyben *Ehlerst* Gyula, *Isifly* Tihamér s a piarista tanárok szállottak fel. A tetemvívő vonatot Ujhely állomástól kezdve *Görgey* üzletvezetőn, *Spiegelhalter* lüthőházi lönökön kívül *Hegedüs* Győző helybeli mérnök is vezette.

A fejedelem vonata.

Amíg a koszoruzások folytak, addig a közönség folytonosan a ravatalos kocsit szemlélte.

A fejedelem megillető pompával berendezett ravatalos kocsiját közepén volt elhelyezve *Rákóczi* fejedelem és *Zrínyi* Ilona koporsója, biborbársony, hermelin szegélyes lepellet letakarva, melyre Rákóczi cimere volt hímelve. Rákóczi koporsóján piros bársony pírnan fejedelmi jelvények: korona, kard és jogar volt. Rákóczi koporsójától jobbra volt a *Thököly* Imréé, rajta ugyancsak piros bársony pírnan hadi jelvények. A kettő között nyugodott Rákóczi József ravatala. Rákóczi Ferenc fejedelem ravatalától balra gróf *Bercsényi* Miklós és nejeinek ravatalát állították föl. A koporsók cimere zöld brokáttal vannak leterítve. *Bercsényi* koporsóján szintén fejedelmi jelvényeket helyeztek el s mellette van *Sibirik* József ravatala. A fejedelmi vonathoz csatolt akkumulátor-kocsi öt-száz normálgyertya-erejű villamos fényvel látta el állandóan a ravatalos kocsit, mely így valóssággal tündéri fényben ragyogott.

A tetemvívő vonatot *Ludwigh* Gyula, *Marx* János és *Kotányi* Zsigmond államvasuti igazgatók vezették. E vonaton az igazgatóknak, gróf *Hadik* Jánosnak, a képviselőknak s újságíróknak volt külön kocsiját fentartva.

A bucsuvétel.

Pontban 3 órakor indult el a fejedelem vonata... A Rákóczi-induló felhangzott. A

közönség földetlen fejjel állt sorfalat a méltósággal tovaogródló vonatonak.

Pár perc múlva már csak az utolsó kocsiját két vörös lámpája látszott a sötétben. Ezer meg ezer szem küvetve az éjszaka távlatában egyre kisebbödő piros pontokat, míg azok végképp eltűntek.

Elment a fejedelem... De a szívekbe nem költözök szomorúság, mert hiszen most már köztünk marad a fejedelem az ő kuruc társai-val együtt.

A vonat indulásakor ismét felhangzott a harangok zugása, mely szünt nélkül tartott mindaddig, amíg a vonat Ujhely határában járt.

Különvonatok indulása.

A Rákóczi hamvait vívő vonat elrobogása után az ünneplő közönség egyrésze széteszött az utcákra, míg a Kassára utazókat különvonatok vitték a temetési szertartásra.

Először a Szerencséről indított különvonat érkezett be az állomásra, a mely itt is felvett utasokat, s néhány percznyi itt idözés után elindult Kassa felé. Ezt a különvonatot Ujhely állomástól *Dévény* Lajos és *Pongrácz* Samu mérnökök vezették. A Szerencséről indított különvonat után 4 óra 26 perckor indult el az itteni állomásról indított vonat, mely az ünnepi közönség javarésztét, a városi, megyei, borsói küldöttséget vitte. A különvonat elindulása után melyet *Pets* Vilmos és *Baer* Ernő mérnökök vezettek a szokott hétköznapi formát öltötte fel az előbb még oly zajos nagy állomás.

Borsiban.

Mialatt a fejedelem szülőhelyének, Borsi községének 300 tagból álló nő és férfi-küldöttsége Rákóczi hamvai előtt Sátoraljayhelyben lerótta kegyeleme adóját, az alatt Borsiban is kigyultak az örömtűzek. Rákóczi szülőháza szépen ki volt világítva. A kivilágítás látható volt a sátoraljayhelyi kis állomásról is, a hol a Borsi községet érintő országot keresztelzi a vasutvonalat. A Borsiból Ujhelybe zárandokolt 300 tagú küldöttség a hamvakat hozó vonat elrobogása után visszatért falujába, míg egy kisebb küldöttség kivált belőlük és a hajnalban induló első különvonattal tovább utazott a kassai temetésre.

A kis állomáson.

A Rákóczi hamvait magában fogalló koporsók megtekintésére a kis-állomáson is nagy közönség gyűlt össze. Az éjnek idején itt várakozó

közönségnek is alkalma volt a dícsőftt fejedelem és bujdosó társainak koporsóit megtekinteni. A vonat meg nem állott ugyan, de a nagy állomástól lassított menetben haladt és a kis állomáson keresztül egészen lassan ment át, úgy, hogy a közönség előtt a nyitott halottas kocsiban elhelyezett ravatok tisztán láthatóvá váltak. A kocsiját nyitva hagyott ajtaját csak akkor zárták be, a mikor a vonat a kis állomást elhagyta.

Ujhelyből elindulva a hamvakat vívő vonat csak Nagyszállánál állott meg, a hol a hamvakat már Abauj-Tornavármegye vette át.

Rákóczi ünnep a gyártelepen.

Rákóczi és bujdosótársai drága hamvainak ünnepe hazahozatala alkalmából a gyártelepen fentales Rákóczi ünnepség volt.

A fogadtatást megelőzte a gyártelepen tartott és 9 órakor kezdődő ünnepély a mely a gyári munkások ünnepi érzelmeit szépen tolmácsolta. Az ünnepély rendezésében a főúr Ludescher Antal mérnök és a ki munkásaival ugyazólván testvérként egyült éreze, lelkesedésüket folyton éleszgetve, a műzort szép lélekemelő pontokkal állította össze. A műsor a zenekar által — Schuszer kar-nagy ügyes betanításában és vezetésével — eladott Rákóczi nyitányal. (Ira Kéler Béla) kezdődött. Ezután Hajnal Dező osztályvezető mérnök szép okfejtéssel világította meg a Rákóczi kor eseményeit, melyből a dícső fejedelem oly fenéségen kiemelkedik, majd Rákóczi példájának követésére buzdította a hallgatóságot, mely a lelkes beszéd mély hatása alatt zajosan megélvezte az ügyes szónokot.

Ezután ének következett, melyet a mi nagyon jól és kitűnően képzett énektanárunk Vágó Gyula áll. isk. igazg. dirigált úgy est valamint minden más ének számot lelkesen megélvezett a közönség. Ügyes szavazatot mondott *Matuzska* művezető Rákóczi Abrányi Kornéltól és Balogh műhely gyakornok hasonló tárgyú, *Endrődítől*. A műsor végzetével a gyáriak nagy rendben vonultak az állomásra, rendezett sorokban zászlok alatt, lelkesedés tüzétől áthatva, hogy meghajtsák zászlóikat a dícsőfés fejedelem és halhatatlan eszméi előtt.

alatt megkezdette Magyarország ön-
védelmi harcat.

Mindkét szabadságharc váltakozó szerencsével folyt. A viszonyok akként alakultak, hogy Rákóczi Ferenc az ország vezérő fejedelem lett s később az önödi országgyűlésen a Habsburg ház detronizációját is kimondották. Az 1848—49-iki szabadságharcban ugyanez ismétlődik megfordított sorrendben: a detronizáció országgyűlésen trónvesztetnek nyilvánítják az uralkodó házat és Kossuth Lajost választják meg az ország kormányzójává. Nem azért, mintha akár Kossuth, akár Rákóczi a kitüntető, de felöllesztgetjes állásra vágyódott volna, hanem mert nem volt érdemesebb hazafi, kiket annak idején a tisztségre meg lehetett volna választani.

Ha Rákóczi Ferencnek meg volt a maga *Károlyi Sándora*, ki a majtényi sikon letette az osztrák előtt a fegyvert, Kossuth Lajosnak meg volt a maga *Görgei Artúrja*, ki ugyanezt eszelekedte Villágos mellett. Mindkettőt a nemzeti ügy árulóinak tartják, mert a fegyverletelt mindkét esetben a nemzet szolgátsága, a hazafiak üldözése, vagyon elkobzás, kivégzés, bebörtönzés követte. A majtényi árulás után az orosz seregelen elnyerése végett külföldön tartozkódó Rákóczi Ferenc tiltakozott fővezére tette ellen, — de ez fiába való volt. Lengyelországban, Németországban keresztül Párisba ment, hogy a magyar nemzet érdekében a külföld beavatkozását ki küzdje. Küzdelmét siker nem koronázván, áthajózott Tör-kországra, a hol Rodostóban élte le hátra levő napjait.

Kossuth a világsi fegyverleteltől után kelet felé menekült és onnan ment Nyugatra, hogy a művelt nemzetek érdeklődését nemzete sorsa iránt felkeltse. Ezt sikerült elérnie, de többre nem vihette. Fegyveres beavatkozásra egyik nemzet sem volt hajlandó. Végre letelepedett Turinban és ott is fejezte be áldados működését után napjait.

Mindkét hőssel szemben gyávan és haladatlanul viselkedtek a hivatalos körök és a törvényhozások. Rákóczi, kora legfenkötebb gondolkodású férfit, a legüzetlenebb hazafit, árulónak bélyegezte az országgyűlés és száműzte az országból, hogy itt maradt örösi birtoka fölött osztozkodhassanak és abból vérdíjat kaphassanak az árulók.

Ugyanez ismétlődött Kossuthal is. Csak hogy míg a Rákóczi számlizottnek nyilvánított országgyűlés merő kapzsiságból vetemedett erre a bűnre, — és azt nyíltan tette:

addig Kossuthot gyávan, sutyomban fosztották meg honpolgárságától. Megfosztotta pedig őt a régi szabadelvűpárt, hogy Tisza Kálmán uralmát meghosszabbítsa.

A nemzet hiába tiltakozott a törvényhozások intézkedésé ellen: azon változtatni nem lehetett és törvénykönyvünk fekete lapjai mindenkor igazolni fogják, hogy hatalmi érdek, kapzsiság, gyáva meghunyászkodás mennyire le tudta ajasítani a törvényhozók többségének gondolkodását.

Mint Magyarország függetlenségének élő bizonyossága dit Rodostóban II. Rákóczi Ferenc egész holtáig, hogy személye eleven tiltakozás legyen a Magyarországot beolvasztani akaró törkövek ellen; magányban *Mikes* Kelemen volt a fejedelem leghibebb embere, ki buzgón kitarított mellette, jóllehet szabadon visszatérhetett volna hazájába, a bérce Székely országra.

II. Rákóczi Ferenc eme szent hivatását örökölte a turini remete is, kinek szintén meg volt a maga *Mikese*, az *Sz. Ilkás* Dániel, ki megszolgált a számlizetés keserves kenyerét az ő rajongásig szeretet vezérrel, az ország kormányzójával.

Rákóczi is, Kossuth is megirta a

maga politikai végrendeletét. Egyformán és osodatosl egymással egyezően jelölik ki a nemzet utját, melyen haladnia kell, ha élni és a nemzetek sorában becsületesen akar élni.

Az ország szabadságát, a nemzet függetlenségét kell kivívni, erre a nagy célra a lakoságnak faji és vallási különbség nélkül kell törekednie. Mert csak így lehet az ország szabad, a nemzet független és csak szabad ország, független nemzet számára van jövő. A ki belsőtrüdk sorsába, a kit a kényelmes, de leal-
ló szolgaság kielégíti, annak el kell pusztulnia. Ez áll az egyes kre; nyában: a nemzetekre.

A hivatalos körök, a meghunyászkodó törvényhozások tehettek, a mit akartak: a nemzet hősnéket, vesztérek tartotta és tartja mindkettőt. Sívébe zártá emleket, lerótja áldosait ártárakból.

Sirjukhoz jár zárandokolni, hogy a nagy küzdelemhez erősítsék, mely a nemzet lelkét és ha testet őt egykor az ige, amiért őt egész életükben küzdötték: Kossuth és Rákóczi képeivel díszített oltár előtt fog halalmát rebegni a szabad Magyarországot minden egyes szabad fia.

Serdülő leányok

sokszor vannak ráutalva egy erősítő szerre, hogy a természetet támogatásuk és hogy fejlődésüknek sokféle nehézségeit legyőzhessék. A Scott-féle Emulsio, mely alphasphorsavas méz és nátron hozzáadásával a gyógyszerkamajólajból készül, mindenkor a legkínzóbb és legmegbizhatóbb erősítő szernek bizonyult. Kizárólag a legjobb anyagból gyártják és a sajátos Scott-féle eljárás következtében oly jó ízű és könnyen emészthetővé válik, hogy a legcsekélyebb emésztési zavarokat sem okozza, sőt ellenkezőleg rendezi az emésztést és gerjeszti az étvágyat. A Scott-féle Emulsio ennél fogva sokkal hatásosabb, mint a közönséges csukamajolaj.

A Scott-féle Emulsio valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász” védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál

Dr. BUDAI EMIL
„Városi gyógyszer-tára”
Budapest IV., Váci-utca 34/50.
Egy eredeti üveg ára: 2 K. 50 fill.
Kapható minden gyógyszer-tárban.

— Wachter Ignácz okleveles zongorakészítő és hangoló, ki 40 év óta országghírű névre tett szert és ki városunkat évenként háromszor szokta felkeresni, városunkba megérkezett és ajánlja magát az igen tisztelt közönség pártfogásába. A hangoláson kívül elfogad mindennemű javításokat is. Lakása a Magyar Király szállodában. Jelentkezéseket és előjegyzéseket elfogad Lövy Adolf könyvkereskedő ur Sátorajajuhely.

TELEFONSZÁM: 10.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

7008—906. Tk. sz.

Arverési hirdetmény.

Haas Zsigmond sárospataki lakos felperesnek Moskovicz Ignác sz. Rübner Háni spataki, Iczkovic Józsefné sz. Rübner Kati gáli, Rübner Lina ifj. Klein Hermanné kisvárdai, Rübner Herman saujhelyi, ifj. Heimlich Józsefné, sz. Rübner Rézi sárospataki lakos alperesek elleni tulajdonközösi megszüntetői perben a beadott jogerős 5985/906 p. számú ítélet alapján bírói önkéntes arverés az 1881. LX. tc. 144. §. alapján és a 146 §. 204 és 205 §. értelmében a saujhelyi kir. tvszék, kir. járásbírórság területén lévő Sárospatak közönség határában fekvő a sárospataki 2559 sz. betétben A + I sorsz. a felvett B. 1. a. ültetvény részben Haas Zsigmond 1/10—1/10 részben Moskovicz Ignác sz. Rübner Hani, Iczkovic Józsefné, sz. Rübner Lina, Rübner Herman és Heimlich (Aser) Józsefné sz. Rübner Rézi tulajdonánál írt beltelekben fekvő 105/2 hosszú kertre és két pincére 77 kor. ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltetik a megjegyzetük, hogy az arverés a kérelem folytán a 205. §-a értelmében a végrehajtási arverés joghatályával bír. Az arverés megtartására határidőül 1906. évi november hó 7. (hetedik) napjának d. e. 10 óráig Sárospatak község-házához üzetik ki.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becslésének tíz százalékát vagyis 7 kor. 70 fill. készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számítot és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. tc. 179. §-a

értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéserőli kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első arverés jogerőre emelkedése napjától számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 30 nap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az arverés napjától számítandó 6 százalékos kamatokkal együtt az 1881. évi december hó 6-án 39.425/L. M. szám alatt kelt rendeletben előírt módon a saujhelyi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál felfizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az ezen arverési hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított arverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság, mint tvi hatóságnál és Sárospatak község előljároságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt arverés a fentírt telejegykönyvben feljegyezteni, ezen arverési hirdetmény egy példány a bíróság hirdetményi táblájára kifüggeszteni, továbbá kifüggesztés végett, az arverési feltételek pedig megtekinttetés végett egy-egy példányban Sárospatak község előljároságának, nem különben ezen arverési hirdetmény egy-egy példány a Makkoshotyka, Herczegkut, Végárdó szomszédos községekben a helybeli szokás szerint azonnali közzététel végett a nevezett községek előljároságaitól megküldetni rendeltetik. Felperesnek az arverési kérvény költségei 29 kor. 25 filléren állapítottak meg alperesekkel szemben.

Ezen arverési hirdetmény az egyidejűleg megállapított arverési feltételekkel együtt az 1881. évi LX. t. cz. 153. §-a intézkedéséhez képest a keresetnek hozott első végzésre előírt szabályok szerint.

Miről értesítendők:

1. Dr. Kérészy Sándor felperesi ügyvédnek Sárospatak.
2. Haas Zsigmond,
3. Moskovitz Ignác sz. Rübner Háni,
4. ifj. Heimlich Józsefné sz. Rübner Rézi Spatak,
5. Iczkovic Józsefné sz. Rübner Kati, Gát, Beregm.
6. Rübner Lina f. ifj. Klein Hermanné Kisvárdai, — tulajdonos társaknak.
7. Rübner Herman Helyben.
8. Özv. Rübner Jakabné sz. Feldmann Hainak Spatak.
9. Pénzügyigazgatóságnak.
10. Sátorajajuhelyi polgári takszék-pénztár jelzalogos hitelezőnek Helyben.
11. Előljároságnak Sárospatak.
12. Előljároságnak Herczegkut.
13. Előljároságnak Végárdó.
14. Előljároságnak Makkoshotyka megidézotni rendeltetik.

Kelt Sátorajajuhely, kir. törvszék mint tvi hatóság 1906. augusztus 30-ik napján.

Wielland, kir. tvszéki bíró.

Éladó

akár lakásonkint, akár együtt a Csalogány-utcában két ház és egy magtár.

A házak két külön udvarral bíró lakásból állanak.

Bővebbet a tulajdonosnál:

Olchváry Lajos
Bodroszerdahely.

Új kereskedelmi kertészet.

Élővirág, menyasszonyi csokrok és koszorúk, koszorus-leányi, eljegyzési és alkalmi csokrok, valamint virágdiszkek és koszorúk az egyszerűtől kezdve a legdiszesebb kivitelig megrendelhetők.

Növények telelésre elfogadtatnak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel: **Moskovszky Dezső,**
Barátság-utca 586. kereskedelmi műkertész.

Házvezetőnői

vagy ehhez hasonló állást keres egy 45 éves intelligens özvegy asszony, ki a háztartás minden ágában, sőt a varrásban is a leg-tökéletesebben jártas. Igénye szerény. Czim: **Özv. Jazsó Mihályné** Sátorajajuhely, Kisbarátság-utca 865. sz.

2 lakás kiadó

a Csörgői-uton épült házamban november hó 15-ikétől 1907. május 1-ig.
Behyna Kálmán.

Műfogakat és egész fogsorokat kiválóan készít
Magyar Ferencz
fogtechnikus
Sátorajajuhely, Kossuth-u. 181.
Éltört és nem jól illő fogsorok átalakítása 2 óra alatt

Kiadó lakások.

Kazinczy-utcán a törvényszéki palotával szemben esetleg irodának is alkalmas 2 üzlethelyiség, azonnal kiadó.

Bővebbet Kazinczy utca 657. számú házban.

Hirdetések
jutányos áron
felvételnek a
kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
póteka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhíven, csúznál és meghűléseknél, ————— bedörzsölésként használva. —————

Feljegyztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjelzővel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegken K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszőlőn minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabothstrasse 5. nos.
Mindennapi szótűkűdés.

Törvényesen védve. Minden utazás és utánnomás büntetendő.

Egyedüli valódi Thierry-Balzsam

csak a zöld apácza véltjegygyol.

Felülmulthatatlan pártatlan szer emésztési zavarok, gyomorgöresök, kólika, katarus, mellfájás, influenza ellen.

Ára 12 kis, vagy 6 dupla üveg, vagy pedig egy nagy különlegességű üvegnek patent zárral 5 kor. bérmentve. Thierry centifolio kenőcs elismert pártatlan szer sebek, gyulladáskor, sértülés, karbunkulus kúléseknél. 2 tégely ára 3 K. 60 f. bérmentve, a pénz előleges beküldése mellett vagy utóvétel.

Allein echter Balsam aus dem Kaiserreich-Pragraden von A. Thierry in Pragrad bei Böhmen-Serubien.

Megrendelési cím: **THIERRY A. gyógyszerész Pragrada**
Rohitech-Sauerbrunn mellett.

Raktár Budapest Török József gyogytára és D. Egger Leo gyogytára, Vértes L. Lugos és az összes gyógyszer-tárban.